

Cristian Merlino-Santesteban

Universidad Nacional de Mar del Plata, Argentina

EPrints és un software gratuït i de codi obert, sota llicència GNU GPL¹, per a la creació i gestió de dipòsits digitals d'accés obert adscrits a l'estàndard OAI - PMH². El seu desenvolupament està a càrrec de la School of Electronics and Computer Science de la University of Southampton del Regne Unit i la seua versió actual és la 3.3.12. Està dissenyat perquè siga fàcil i ràpid d'instal·lar, i per assistir a l'usuari en el procés d'autoarxiu d'objectes digitals.

En general, els dipòsits creats amb l'EPrints s'utilitzen per dipositar i organitzar documents textuals, però les prestacions del programa informàtic permeten emmagatzemar qualsevol tipus d'objecte digital tal com arxius d'imatge, de vídeo i d'àudio. En una única instal·lació del sistema es poden posar en funcionament múltiples repositoris -independents entre si- amb configuracions i funcionalitats completament diferents.

Un cop creat un repositori i amb una configuració inicial bàsica, els usuaris poden carregar els seus documents a través de senzills formularis web que estan predissenyats per als tipus documentals més comuns: article, llibre, tesi, monografia, part de llibre, document de conferència, patent, imatge, vídeo, àudio, entre d'altres.

EPrints és una eina molt flexible i dóna gran llibertat per personalitzar, modificar i ampliar la seua funcionalitat. Disposa d'una API (Application Programming Interface) que possibilita la creació i optimització de rutines pròpies adaptades a neces-

EPrints es un software gratuito y de código abierto, distribuido bajo licencia GNU GPL¹, para la creación y gestión de repositorios digitales de acceso abierto adscritos al estándar OAI-PMH². Su desarrollo está a cargo de la School of Electronics and Computer Science de la University of Southampton de Reino Unido y su versión actual es la 3.3.12. Está diseñado para que sea fácil y rápido de instalar, y para asistir al usuario en el proceso de autoarchivo de objetos digitales.

Por lo general, los repositorios creados con EPrints se utilizan para depositar y organizar documentos textuales, pero las prestaciones del programa informático permiten almacenar cualquier tipo de objeto digital tal como archivos de imagen, de video y de audio. En una única instalación del sistema se pueden poner en funcionamiento múltiples repositorios -independientes entre sí- con configuraciones y funcionalidades completamente distintas.

Una vez creado un repositorio y con una configuración inicial básica, los usuarios pueden cargar sus documentos a través de sencillos formularios web que están prediseñados para los tipos documentales más comunes: artículo, libro, tesis, monografía, parte de libro, documento de conferencia, patente, imagen, video, audio, entre otros.

EPrints es una herramienta muy flexible y da gran libertad para personalizar, modificar y ampliar su funcionalidad. Dispone de una API (Application

1 GNU General Public License (Licencia Pública General de GNU). Esta licencia garantiza a los usuarios finales la libertad de usar, compartir (copiar), modificar y redistribuir el software.

2 Open Archives Initiative-Protocol Metadata Harvesting.

1 GNU General Public License (Licencia Pública General de GNU). Esta licencia garantiza a los usuarios finales la libertad de usar, compartir (copiar), modificar y redistribuir el software.

2 Open Archives Initiative-Protocol Metadata Harvesting.

sitats específiques de cada usuari. Així mateix, la comunitat EPrints manté un repositori de plugins on s'allotgen diferents tipus de complements, un fòrum de discussió per canalitzar consultes tècniques i una instal·lació de demostració per tal de conèixer i provar la plataforma en línia.

Usuaris

EPrints distingeix tres tipus d'usuaris registrats: administrador, editor i usuari dipositant.

Administrador: té les funcions necessàries per gestionar per complet el repositori: administrar usuaris, editar la interfície del lloc i els arxius de configuració, activar plugins, realitzar tasques de manteniment, etc.

Editor: té privilegis per editar els ítems ingressats, retornar a l'usuari dipositant, eliminar i incorporar-los a la col·lecció activa del repositori.

Usuari dipositant: pot navegar el lloc, realitzar i gravar recerques, descarregar objectes digitals, importar i exportar dades i carregar manualment material al repositori.

Els usuaris no registrats es consideren visitants del lloc. Per tant podran navegar el dipòsit, fer cerques, descarregar arxius i utilitzar l'opció d'exportació de dades. És a dir, fer ús del repositori però sense intervenir en cap instància de la gestió de continguts.

Programming Interface) que possibilita la creació y optimización de rutinas propias adaptadas a necesidades específicas de cada usuario. Asimismo, la comunidad EPrints mantiene un repositorio de plugins donde se alojan distintos tipos de complementos, un foro de discusión para canalizar consultas técnicas y una instalación de demostración a fin de conocer y probar la plataforma en línea.

Usuarios

EPrints distingue tres tipos de usuarios registrados: administrador, editor y usuario depositante.

Administrador: posee las funciones necesarias para gestionar por completo el repositorio: administrar usuarios, editar la interfaz del sitio y los archivos de configuración, activar plugins, realizar tareas de mantenimiento, etc.

Editor: tiene privilegios para editar los ítems ingresados, retornarlos al usuario depositante, eliminarlos e incorporarlos a la colección activa del repositorio.

Usuario depositante: puede navegar el sitio, realizar y grabar búsquedas, descargar objetos digitales, importar y exportar datos y cargar manualmente material al repositorio.

Los usuarios no registrados se consideran visitantes del sitio. Por tanto podrán navegar el repositorio, realizar búsquedas, descargar archivos y utilizar la opción de exportación de datos. Es decir, hacer uso del repositorio pero sin intervenir en ninguna instancia de la gestión de contenidos.

Càrrega de dades

La càrrega de dades pot realitzar-se per mitjà de dues vies: la importació de registres i l'ingrés manual de dades. La importació de registres bibliogràfics es pot efectuar des de múltiples fonts externes: DOI (Digital Object Identifier), PubMed ID, BibTex, DSpace Metadata, EPrints XML, etc. L'ingrés manual de dades es presenta com un procés per etapes (flux de treball) on cada etapa cobreix un aspecte del procés de càrrega.

Flux de treball de càrrega d'ítems

Tipus: es defineix el tipus d'ítem documental que s'emmagatzemarà al repositori.

Càrrega: es carreguen els arxius que componen el document i metadades associades (licència d'ús, idioma, versió).

Detalls: s'ingressen les metadades (creador, títol, data) que descriuen l'ítem documental.
Temes: s'assignen els temes d'un estructura de classificació de matèries.

Recuperació d'informació

EPrints proveeix dues formes per recuperar informació d'un repositori: recerca per paraules i navegació. La primera d'elles pot realitzar a través de les opcions de cerca simple i de recerca avançada. Per a la segona via de recuperació, el sistema compta per defecte amb un menú de navegació per diversos punts d'accés (autor, any, divisió i tema). La navegació per divisió i tema es basen en estructures jeràrquiques establertes en el sistema.

Personalització i traducció de frases

Una característica distintiva d'EPrints és la seva versatilitat. Totes les frases (text o codi que és inserit en una pàgina) definides automàticament durant la creació d'un repositori són susceptibles de ser modificades o traduïdes per l'administrador.

Difusió dinàmica de nous ingressos

La plataforma ofereix la sindicació de continguts via RSS 1.0 i 2.0, i Atom, una pàgina amb els últims ítems carregats al repositori, i alertes biblio-

Carga de datos

La carga de datos puede realizarse por medio de dos vías: la importación de registros y el ingreso manual de datos. La importación de registros bibliográficos puede efectuarse desde múltiples fuentes externas: DOI (Digital Object Identifier), PubMed ID, BibTex, DSpace Metadata, EPrints XML, etc. El ingreso manual de datos se presenta como un proceso por etapas (flujo de trabajo) donde cada etapa cubre un aspecto del proceso de carga.

Flujo de trabajo de carga de ítems

Tipo: se define el tipo de ítem documental que se almacenará en el repositorio.

Carga: se cargan los archivos que componen el documento y metadatos asociados (licencia de uso, idioma, versión).

Detalles: se ingresan los metadatos (creador, título, fecha) que describen al ítem documental.

Temas: se asignan los temas de un estructura de clasificación de materias.

Recuperación de información

EPrints provee dos formas para recuperar información de un repositorio: búsqueda por palabras y navegación. La primera de ellas puede realizarse a través de las opciones de búsqueda simple y de búsqueda avanzada. Para la segunda vía de recuperación, el sistema cuenta por defecto con un menú de navegación por varios puntos de acceso (autor, año, división y tema). La navegación por división y tema se basan en estructuras jerárquicas establecidas en el sistema.

Personalización y traducción de frases

Una característica distintiva de EPrints es su versatilidad. Todas las frases (texto o código que es insertado en una página) definidas automáticamente durante la creación de un repositorio son susceptibles de ser modificadas o traducidas por el administrador.

Difusión dinámica de nuevos ingresos

La plataforma brinda la sindicación de contenidos vía RSS 1.0 y 2.0, y Atom; una página con los últimos

gràfiques per correu electrònic.

Enllaços d'interés

Lloc oficial

<http://www.eprints.org>

Demostració en línia

<http://demoprints.eprints.org>

Fòrum de discussió

<http://www.eprints.org/tech.php>

Plugins

<http://files.eprints.org>

<http://bazaar.eprints.org>

ítems cargados al repositorio; y alertas bibliográficos por correo electrónico.

Enlaces de interés

Sitio oficial

<http://www.eprints.org>

Demostración en línea

<http://demoprints.eprints.org>

Foro de discusión

<http://www.eprints.org/tech.php>

Plugins

<http://files.eprints.org>

<http://bazaar.eprints.org>

LA GESTIÓ DE PROJECTES EN SERVEIS D'INFORMACIÓ (arxius, biblioteques i centres de documentació)

Emilio Sanz Santos

www.conocimientopractico.es

@InfoPractico / Blog Consultores Documentales

Des de fa una mica més de cinc anys, setembre de 2008, publiquem amb regularitat en el Blog Consultores Documentales continguts d'elaboració pròpia relacionats amb la gestió de projectes en serveis d'informació: arxius, biblioteques, centres de documentació, etc.

Vivim un moment molt exigent amb restriccions de mitjans humans i materials. La innovació, la velocitat d'execució i els resultats són variables essencials per a la continuïtat dels serveis d'informació. Cal fer coses senzilles i fer-les bé, ja que la complexitat exhaureix recursos, tanca costos i demora terminis.

En l'evolució natural d'una carrera professional es produeix un canvi habitual de funcions i responsabilitats molt evident en el trànsit del perfil tècnic al de gestor o cap de projecte. Sovint, aquest canvi no està acompanyat de l'adquisició de les no-

Desde hace algo más de cinco años, septiembre de 2008, publicamos con regularidad en el Blog Consultores Documentales contenidos de elaboración propia relacionados con la gestión de proyectos en servicios de información: archivos, bibliotecas, centros de documentación, etc.

Vivimos un momento muy exigente con restricciones de medios humanos y materiales. La innovación, la velocidad de ejecución y los resultados son variables esenciales para la continuidad de los servicios de información. Hay que hacer cosas sencillas y hacerlas bien, puesto que la complejidad agota recursos, encierra costes y demora plazos.

En la evolución natural de una carrera profesional se produce un cambio habitual de funciones y responsabilidades muy evidente en el tránsito del perfil técnico al de gestor o jefe de proyecto. En muchas ocasiones, este cambio, no está acompañado